

розпорядників, розпорядників і одержувачів бюджетних коштів.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України (редакція від 05.01.2013). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170. - С.379-429.
3. Дейкало Л.Є. Оцінка надходжень до місцевих бюджетів Дніпропетровської області / Дейкало Л.Є., Чубак А.Ю./ Журнал «Ефективна економіка» ДДАУ. Серія: Економіка.-2013 №1 (електронне наукове видання).

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Вільчинська Олена Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарних і фундаментальних дисциплін, Вінницький навчально-науковий інститут економіки Тернопільського національного економічного університету

Бевз Олена Олександрівна

студентка, Вінницький навчально-науковий інститут економіки Тернопільського національного економічного університету

У сучасних економічних умовах, які супроводжуються економічною кризою слід велику увагу приділяти прогнозуванню фінансових результатів підприємства. З метою нейтралізації ризику неприбутковості та покращення фінансової діяльності, прибуток підприємства потребує постійного аналізу та прогнозування. Тому досить актуальним є питання щодо визначення і застосування прогнозної моделі на рівні підприємства.

Метою статті є побудова економетричної моделі для прогнозування прибутку підприємства.

Економетрична модель – це функція, що встановлює зв'язок між економічними показниками, причому одні показники розглядаються як залежні змінні, а інші – як незалежні.

Економетричні методи використовуються для прогнозування поведінки об'єкта (наприклад, моделі прогнозування прибутку підприємства), дозволяють встановити кількісні пропорції, співвідношення між різними параметрами об'єкта дослідження (наприклад, факторами, що впливають на прибуток підприємства).

Перевагою цих методів є те, що прогноз спирається на об'єктивну статистичну інформацію. Вони дозволяють перенести основні закономірності розвитку об'єкта, що склалися в передплановому періоді на плановий період з урахуванням можливих змін факторів, що впливають на об'єкт [1].

У процесі економетричного аналізу прибутку важливо визначити за рахунок яких факторів він зростає чи знижується. На величину прибутку впливає сукупність багатьох факторів, найважливішими з яких є: дохід від реалізації продукції; собівартість реалізованої продукції; витрати на оплату праці; адміністративні витрати; витрати на збут; відношення обсягу виробництва на величину прибутку.

Припустимо, що: Y – прибуток (залежна змінна); X_1 – собівартість реалізованої продукції; X_2 – адміністративні витрати; X_3 – фінансові витрати; X_4 – чистий дохід.

Побудуємо регресійну багатофакторну модель для прогнозування прибутку підприємства і визначимо всі її характеристики. Дану модель побудовано на основі показників діяльності підприємства «А» Вінницької області.

Таблиця 1
Дані для побудови моделі, тис. грн. (побудовано автором)

Період		Прибуток	Собівартість реалізованої продукції	Адміністративні витрати	Фінансові витрати	Чистий дохід
Рік	Квартал	Y	X_1	X_2	X_3	X_4
2013	I	1158	1385	36	61	2645
	II	656	4320	235	176	5387
	III	2142	8829	520	300	11791
	IV	4022	14915	764	348	20161
2014	I	685	2041	161	82	2976
	II	1248	4890	506	248	6967
	III	2607	12591	598	303	16099
	IV	10015	20343	1100	429	32009
2015	I	2729	5082	371	146	8328
	II	5078	7406	662	321	13467
	III	7655	13980	569	304	22508
	IV	11146	25853	1325	625	38970

Регресійний аналіз даної моделі, виконаний автоматично за допомогою інструменту РЕГРЕСІЯ MSExcel, дозволяє знайти необхідні параметри.

Економетрична модель має вигляд:

$$Y = -24,165 - 1,013X_1 - 1,415X_2 - 0,217X_3 + 1,01X_4$$

	df	SS	MS	F	Значимость F
Регрессия	4	146478631,8	36619657,94	25392,135	1,22256E-14
Остаток	7	10095,15765	1442,165379		
Итого	11	146488726,9			

	коэффициенты	Стандартная ошибка	t-статистика	P-Значение	Нижние 95%	Верхние 95%	Нижние 95,0%	Верхние 95,0%
У-пересечение	-24,16519933	27,02019959	-0,894338299	0,40084416	-88,05781858	39,72741991	-88,05781858	39,72741991
Переменная X 1	-1,013024063	0,011910012	-85,05651533	8,1755E-12	-1,041186785	-0,984861381	-1,041186785	-0,984861381
Переменная X 2	-1,414754113	0,163864607	-8,633677125	5,5849E-05	-1,802233338	-1,027275888	-1,802233338	-1,027275888
Переменная X 3	-0,216879336	0,354195256	-0,612315755	0,55968546	-1,054418029	0,620659357	-1,054418029	0,620659357
Переменная X 4	1,009674233	0,007908006	127,6774738	4,7686E-13	0,99097477	1,028373696	0,99097477	1,028373696

Множинний R (коефіцієнт множинної кореляції) = 0,999 – характеризує тісноту зв'язку між показником Y та факторами X_1, X_2, X_3, X_4 – сильний прямий;

R-квадрат (коефіцієнт детермінації) = 0,999 – це частка поясненої дисперсії відхилень залежної змінної від її середнього значення, отже, 99,9 % зміни чистого прибутку пояснюється зміною визначених факторів, а вплив інших факторів займає 0,1 %.

Проаналізуємо отримані значення частинних коефіцієнтів еластичності: якщо собівартість реалізованої продукції зросте на 1%, то прибуток підприємства зменшиться на 0,40%; якщо адміністративні витрати зростуть на 1%, то прибуток підприємства зменшиться на 10,15%; якщо фінансові витрати зростуть на 1%, то прибуток підприємства зменшиться на 3,19%; якщо чистий дохід зросте на 1%, то прибуток підприємства збільшиться на 0,27%.

Гіпотеза про істотність зв'язку між залежною і незалежними змінними та про адекватність моделі може бути перевірена за допомогою F-критерія Фішера. Отже, за результатами таблиці можна зробити висновок, що модель є адекватною, адже $F_{(4;7)} > F_{кр} (25392,135 > 4,12)$, при рівні значимості $\alpha = 0,05$.

Результати моделювання дають також можливість прогнозування прибутковості підприємства на майбутні періоди, адже модель є адекватною статистичним даним.

Проведений регресійний аналіз показує, що на величину прибутку в великій мірі впливають собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, фінансові витрати та чистий дохід. На основі отриманих результатів можна зробити висновок, що підприємству «А»

необхідно приділити особливу увагу постійному аналізу та прогнозуванню фінансових результатів своєї діяльності, для того щоб забезпечити безперерйність фінансово-господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Вільчинська О.М. Оцінювання стратегічної стійкості підприємств економетричними методами / О.М. Вільчинська // Шляхи активізації інноваційної діяльності в освіті, науці, економіці: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Вінниця, 12 квітня 2016 р.: у 2-х т. – Т. 1 / редкол.: ВНІЕ ТНЕУ. – Тернопіль: Крок, 2016, С. 133–135.
2. Погіршук Б.В. Основи економічного прогнозування: навч. посіб. / Б.В. Погіршук, О.М. Лисюк. – Тернопіль: ТОВ «Новий колір», 2006. – 248 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Гайдаржійська Ольга Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент, Національний авіаційний університет, м. Київ

Лункіна Ірина Юрївна

студентка Національного авіаційного університету, м. Київ

Досліджуючи методи фінансової реструктуризації, необхідно зазначити, що питання фінансової реструктуризації сьогодні набуває особливої актуальності, так як економіка в цілому, і підприємства, зокрема, не виділяються фінансовою стабільністю. Фінансова реструктуризація – це система фінансово-економічних та інших заходів, спрямованих на реформування фінансової діяльності і забезпечення досягнення мети фінансової стратегії шляхом здійснення необхідних фінансових перетворень, адаптованих до змін на фінансовому ринку. Фінансова реструктуризація може проводитися двома принципово різними шляхами: проблеми реструктуризації можуть вирішуватися безпосередньо на кожному підприємстві, переважно за допомогою цілеспрямованого підбору стратегічних інвесторів, здатних змінити структуру капіталу та менеджмент на підприємстві, слід зазначити, що фінансова реструктуризація, у більшості випадків означає встановлення та дотримання загальних правил, які можна застосувати до різних підприємств, так як основи фінансів, обліку й права на підприємствах різних типів відрізняються не дуже суттєво; реструктуризація може бути результатом загальносистемних змін в економіці, при цьому інвестори

